

106 stákan reikning við eina verzlun í Reykjavík og sjálf að öllu leyti ráðið því, sem hún
25. maí. hafi átt þar inni. Þar að auki hefir verið tekið fram, að Jóhanna virðist hin nefndu
ár alls ekkert kaup hafa fengið hjá móður sinni. En hvorugt þetta atriði er nægilegt
til að sanna, að Jóhanna hafi verið húskona. Til þess að vera það hefði hún þurft að
vera húsráðandi, en það var móðir hennar um þann tíma, er þær meðgurnar voru saman í
Reykjavík, eins og búið er að taka fram, og gat hún vel verið það, þó hún þæði af sveit.
Hins vegar má spyrja, hvort Jóhanna hafi þann tíma verið vistað hjú móður sinnar eða
lausakona, en úrlausn þeirrar spurningar hefir enga þýðingu í þessu máli, því hvergi er
fyrirskipað, að ólögleg lausamennska varni á sama hátt og ólögleg húsmennska því, að
maður öðlist sveit með 10 ára dvöl fyrir utan fæðingarhreppinn, sbr. 10. og 12. gr. tilsk.
26. maí 1863.

Með því nú að Jóhanna Guðmundsdóttir hefir allan þann tíma, er hún hefir
dvalið í Reykjavík ekki einungis getað unnið fyrir sjálfri sjer, en jafnvel getað styrkt
móður sína, og hefir fyrst sjálf orðið þurfandi sveitarstyrks, þegar hún veturinn 1880—81
varð geðveik, getur enginn xafi verið um, að hún hafi áunnið sjer sveit í Reykjavík, og
skal því úrskurður sá, er þjer herra amtmaður, eins og frá er skýrt, hafið lagt á þetta
mál, úr gildi falla.

107 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja, um eptirlaunabyrði á presta-
26. maí. kalli. — Með þóknanlegu brjefi 8. desember f. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent
hingað erindi frá sjera Tómasi Þorsteinssyni að Reynistaðar-kalli í Skagafjarðarprófasts-
dæmi, þar er hann fer þess á leit, að sjer verði leyft að draga eptirlaun þau, er á
brauði hans hvíla, frá þeirri upphæð, sem hann samkvæmt lögum 27. febr. 1880 um skip-
un prestakalla er skyldur að greiða í landssjóð af tekjum kallsins. Út af þessu skal eigi
hjá lúða látið að tjá yður þjónustusamlega til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir
hlutadeiganda, að eigi verði það veitt, sem um er beðið, með því að ráðgjafann brestur
heimild til að veita undanþágu frá ákvörðunum í 1. og 5. gr. laga 27. febr. 1880.

Afleiðingin af því, hversu 8. gr. sbr. við 6. gr. í lögum 27. febr. 1880 var orð-
uð, verður að vera sú, að af rýrari brauðum verður enn um mörg ár að greiða uppgjafa-
prestum eptirlaun, því að fyrirmæli 6. greinar um, að landssjóður skuli greiða eptirlaun-
in að nokkru eða öllu leyti af brauðum þeim, er fyrir þessa byrði fengju minni tekjur
en 1200 kr., verða að eins skilin um eptirlaun, *sem komu til, eptir að lögín náðu
gildi.* En ef kann á því að leika, hvort þetta hafi á sinni tíð verið alþingi ljóst, og
því þykir hlýða að beiðast álits yðar, herra landshöfðingi, um það, hvort ástæða muni
til vera að reyna að fá veitta í fjárlögunum framvegis einhverja upphæð, er hafa mætti
til að ráða bót á, þar sem áþekkt stendur á sem hjer; eða að minnsta kosti hvort sjer-
stök ástæða mundi til vera, að reyna að hjálpa sjera Tómasi Þorsteinssyni á þann hátt,
sem hjer er á vikið.

Af þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 17. f. m. sjest það, að í
auglýsingunni um að nefnt brauð væri laust, hefir þess eigi *berlega* getið verið; að á
kallinu hvíldi eptirlauna-byrði til uppgjafaprestsins. Fyrir þessa sök þykir rjett að vekja
athygli á því, að bezt mun hlýða, þegar brauð er laust og því er slegið upp, að
í auglýsingunni sjeu *skýrt* fram teknar allar byrðar þær, er hvíla á því, og að þeirra
sje og getið í veitingabryjefi því, er prestur sá fær, er í hlut á.